

آرمان شهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد، ایجاد بسترهای مناسب برای تامین خواست‌های اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانونمداری و نیز پرداختن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکل‌گیری آگاهی جمعی شهروندان است. بنیاد آرمان شهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، می‌کوشد. بنیاد آرمان شهر عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر (FIDH) است.

[وبسایت آرمان شهر تماس با ما: contact@openasia.org](http://www.openasia.org)

هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع رسانی مسوولانه گام بر می‌دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین‌کننده خط مشی آرمان شهر نیست.

تظاهرات ۱ می، به مناسبت روز جهانی کارگر. منبع عکس: بلاگ لاری

سیاست

چهار عامل تکرار حوادث اوکراین در آسیای مرکزی

۲۸ آوریل، تاج نیوز آقای شامل سلطان اف رئیس مرکز تحقیقات استراتژی «روسیه - عالم اسلام» در مقاله‌ای تکرار حوادث اوکراین را در کشورهای سابق شوروی آسیای مرکزی پیشبینی کرده و به چهار عامل اساسی ربط داده است. از نگاه این محقق عامل اول این است که هیچ دولت آسیای مرکزی در قلمرو امروزه خود تاریخ دولت داری ندارد. دوم، توازن حکومتی در جمهوری های آسیای مرکزی از بسیاری جهات میان مراکز منطقه ای و تاریخی ضد و نقیض است. سوم، در تمامی این کشورها این و یا آن شکل حاکمیت خودکامه خاص است. و چهارم، مشکلات سن و سال سروران این کشورها به طور جدی مطرح می شود. در آسیای مرکزی طی ده سال اخیر سه گوشه روسیه - آمریکا - چین در این منطقه قوی شده است.

تاسیس شورای ملی جمعیت و توسعه در تاجیکستان

۲ می، بی بی سی بیش از ۵۰٪ جمعیت تاجیکستان در روستاها در شرایط فقر زندگی می کنند. به ابتکار پارلمان تاجیکستان نهاد تازه‌ای به نام «شورای ملی جمعیت و توسعه» تاسیس شده است. طبق بیانیه صندوق نفوس سازمان ملل متحد این شورا روز ۲ می تاسیس شده و وکلای مجلس نمایندگان پارلمان تاجیکستان و سایر نهادهای دولتی عضو این نهاد شده اند. این شورا به منظور «گسترش همکاری جهت کارکرد و جاری کردن قانون گذاری و مقررات رسمی، تعیین و حل مسائل مرتبط با جمعیت و توسعه ...» تاسیس شده است. طبق آمار سازمان های مالی بین‌المللی در سال ۲۰۱۳ مهاجران کاری تاجیک برای برآورده ساختن

نیازهای خانواده‌های خود به تاجیکستان بیش از سه میلیارد دلار انتقال داده‌اند که گفته می‌شود معادل حدود ۵۰٪ تولیدات ناخالص ملی در این کشور است.

Freedom House : وضعیت آزادی مطبوعات در تاجیکستان بد شده است

۲ می، آسیا پلوس در رده بندی آزادی مطبوعات که توسط پژوهشگران سازمان **Freedom House** تهیه و انتشار شده است میان ۱۹۷ کشور جهان تاجیکستان در مقام ۱۷۵ است. مولفان این پژوهش می‌گویند طی سال‌های اخیر وضعیت آزادی مطبوعات در تاجیکستان بدتر شده است. سال گذشته تاجیکستان جای ۱۷۵ را اشغال کرده بود. وضعیت مطبوعات را در کشورهایی مانند هلند، نروژ، سوئد، بلژیک و فنلاند «آزاد» ارزیابی نموده اند. کره شمالی، ازبکستان، ترکمنستان و بلاروس در ردیف کشورهای «کاملاً نا آزاد» شامل شده اند.

جامعه

تصویب برنامه «جلوگیری از خشونت در خانواده»

۲ می، خاور در جلسه علنی روز ۳۰ آوریل حکومت جمهوری تاجیکستان «برنامه دولتی جلوگیری از خشونت در خانواده برای سال‌های ۲۰۱۳ الی ۲۰۲۳»، «برنامه رشد مؤسسات تحصیلات تا مدرسه ای و متوسط برای سال‌های ۲۰۱۴ الی ۲۰۲۰»، «برنامه اصلاحات نیروی انتظامی برای سال‌های ۲۰۱۴ الی ۲۰۲۰» و «نقشه برنامه‌ها جهت بهبود نشاندهای جمهوری تاجیکستان در گزارش رشد تجارت»- بانک جهانی»، «نقشه برنامه‌ها جهت بهبود وضع سرمایه گذاری جهانگردی» و سایر اسناد به تصویب رسیدند.

گزارش: «نژادپرستان بیشتر به تاجیکان و ازبک ها حمله می کنند»

۱ می، رادیو آزادی «ساوه» مرکز حفظ حقوق در مسکو گزارش داده است که از اول سال جاری تا حال حمله های بیگانه ستیزان و تندروهای ملت گرای روس ۸ نفر کشته و ۳۱ نفر دیگر زخمی شده اند. حمله های بیگانه ستیزان در ۱۱ منطقه روسیه به ثبت رسیده است. در گزارش همچنین آمده است که ماه آوریل از دست بیگانه ستیزان ۶ نفر آسیب دیده اند و یکی از آنان شهروندی تاجیکستانی است که در مسکو به قتل رسیده است. در مصاحبه آقای ورخوسکی رئیس مرکز «ساوه» در مسکو می گوید: ...البته همیشه در بین گروه‌های تندرو بعضی روابط وجود دارد. ساختارها چنین گروه هایی را تشکیل نمی‌کنند و ضرورتی هم برای آن وجود ندارد. آن‌ها اغلب گروه‌های کم شمار خودجوش هستند. ساختارها برعکس جهت مهار آنان تلاش می کنند. البته پلیس با آنان مبارزه می‌کند ولی همیشه موفق نمی شود.

حادثه قتل محمدکریم در روسیه

۲ می، رادیو آزادی روز ۱۸ آوریل محمدکریم ۳۲ ساله توسط سه نفر در یکی از خیابان‌های شهر مسکو به قتل رسید. در طول یک هفته تعداد چنین قتل‌ها ادامه داشتند. روزهای ۲۱ و ۲۵ آوریل دو نفر دیگر به همین روش وحشیانه و بی رحمانه به قتل رسیدند. با وجود این که شیوه کشتار همسان است اما مقامات انتظامی روسیه در باره قاتلان چیزی نمی‌گویند. آقای عزت امان رهبر سازمان جمعیتی جوانان تاجیک در روسیه می گوید: «به نظر من سبب چنین کشتارها فعال شدن گروه های تندرو ملت گرا در مسکو و نواحی مسکو می باشد، این کشتارها از اول ماه آوریل آغاز شدند... قتل و کشتارها در ماه های آوریل و می افزایش می یابند». سالانه اجساد صدها شهروند تاجیکستان از روسیه به وطن انتقال داده می شود.

روز جهانی کارگر: جشنی فراموش شده در تاجیکستان

۱ می، رادیو آزادی جشن «روز کارگر» در بسیاری از کشورها به شیوه‌های مختلف برگزار می شود. زمان شوروی روز کارگر «۱ می» از پرشکوه ترین جشن‌ها در کشورهای سابق شوروی محسوب می‌شد و همچنین در تاجیکستان نیز مردم در این روز در راهپیمایی‌ها در خیابان‌های مرکزی شرکت می کردند. در این روز تمام کارخانه و اداره های مقامات وقت موظف بودند با همراهی تمام کارمندان خود در راهپیمایی شرکت کنند. اما پس از گذشت سال‌ها «۱ می» روز جهانی کارگر کمرنگ شده و امروز به جز آن که روز تعطیل است دیگر هیچ شکوه و شهادتی از آن نمانده است. هنرپیشه تاجیک شیرعلی عبدالقیس اف می گوید: «دوره سازندگی دنیای نوین سعادت بشر بود. راستی، پاکیزگی، رادمدی، هنروری، سربلندی از بصیرت انسان‌ها مثل فواره جوش می زد. انسان‌ها با هم دوست بودند...»

نورالدین قرشیبای اف در ردیف ۱۰۰ قهرمان اطلاعاتی

۲ می، آزادگان نورالدین قرشیبای اف، رئیس انجمن ملی رسانه‌های مستقل به فهرست «۱۰۰ قهرمان اطلاعاتی» - سازمان خبرنگاران بدون مرز شامل شده‌است. این سازمان نوشته که نورالدین قرشیبای اف در طول ۳۰ سال فعالیت خود بیش از ۶۰۰ مقاله و گزارش نوشته‌است. «خبرنگاران بدون مرز» گفته است، «به فعالیت خبرنگاری خیلی زود وارد شد. زمان تحصیل در مدرسه متوسطه وی در روزنامه‌های کودکانه مطلب می نوشت». قرشیبای اف انجمن ملی رسانه های مستقل را سال ۱۹۹۹ تاسیس داد، که در حال حاضر در تاجیکستان یکی از سازمان‌های فعال حامی حقوق خبرنگاران می‌باشد.

مهاجرت و تقدیر زنان تاجیک

۲ می، فرج خانواده‌های بی سرپرست مهاجران کاری یکی از مشکلات اساسی در تاجیکستان بوده تعداد زنان و کودکان بی سرپرست سال به سال رو به افزایش است. شماره دقیق زنان و فرزندان بی سرپرست مهاجران کاری دقیق نیست. در تاجیکستان بر این باورند که با حل معمای مهاجرت غیرقانونی چندین مشکل را می‌توان حل کرد. طبق گزارش خدمات مهاجرت روسیه حال تعداد مهاجران کاری تاجیک در این کشور یک میلیون و ۸۰ هزار نفر است که از این تعداد ۹۰۴,۲ هزار مرد و ۱۷۶,۱ هزار زنان می‌باشند. مردان مهاجر از ۱۸ تا ۴۹ سال سن دارند. تعداد نوجوانان تاجیک در روسیه (تا ۱۷ ساله) ۱۲۸ هزار و ۶۲۸ نفر است.

روابط بین‌المللی

قرغیزستان و تاجیکستان روند اجرای طرح‌های انرژی مورد بررسی قرار دادند

۳ می، وب به گزارش سایت «وچرنی بشکک» نخست‌وزیر قرغیزستان آقای آتاربایف که با سفر رسمی در آستانه حضور دارد مسائل همکاری‌های دوجانبه را با همتای تاجیکی خود آقای دولت علی سعیداف مورد بحث و مذاکره قرار داده است. طرفین به طور مفصل روند اجرای طرح‌های انرژی، گسترش تجارت توسط ساختمان‌های ارتباطی، از جمله راه اتومبیل‌اوش-باتکن-اسفره-خجند و مسائل مرزی را مورد بررسی قرار دادند. آقای آتاربایف تأکید کرد: «مردم قرغیزستان و تاجیکستان طی سال‌های زیاد در صلح و صفا زندگی کردند. این دو مردم برادرند و دارای مشترکات زیادی هستند. مردم کوهستان دارای مشکلات مشابه هستند. سطح ارتباطات با این کشور بالا است و ظرفیت برای همکاری‌های بیشتر وجود دارد».

در شهر دوشنبه طرح راه آهن تاجیکستان-افغانستان-ترکمنستان مورد بررسی قرار گرفت

۲ می، اوستا پروژه ساختمان راه آهن تاجیکستان-افغانستان-ترکمنستان توسط گروه کاری سه جانبه روز ۲ می مورد بررسی قرار گرفت. به گزارش وزارت نقلیات تاجیکستان گروه کاری مسائل حقوقی و فنی و همچنین مهلت به بهره‌برداری رسیدن پروژه را مورد مذاکره قرار دادند. طرفین گزینه‌های گوناگون این مسیر راه آهن، مسائل جذب سرمایه‌گذاری و سایر مسائل مربوطه را مورد بررسی قرار دادند. قابل ذکر است که بانک رشد آسیایی آمادگی خود را جهت سرمایه‌گذاری قطعه‌های تاجیکی و افغانی این پروژه را اعلام نموده است. ترکمنستان سهم خود را سرمایه‌گذاری خواهد کرد.

دسترسی به اطلاعات – مهم‌ترین مشکل رسانه‌های تاجیکستان

۳ می، رادیو آزادی مسئولین سازمان‌های دفاع از آزادی بیان در تاجیکستان می‌گویند با وجود مستقل بودن ۶۰٪ نشریه‌ها، محدودیت در زمینه دسترسی به اطلاعات یک نوع بی‌اعتمادی را در بین مردم به میان آورده است. مولفان پژوهش‌های بین‌المللی آزادی مطبوعات نیز بر این اند که در کشورهای خودکامه مثل تاجیکستان مقامات دولتی منفعت‌دار نیستند تا اطلاعات آزاد توسط رسانه‌های داخلی پخش شود و مطبوعات مستقل نیز در انتشار اندیشه آزاد فعال باشد. کارشناسان می‌گویند: «در کل دلایل مختلف داخلی و بیرونی دارند، اما مهم‌ترین تأثیر افکار جمعیتی جهانی و به تاجیکستان و همچنین روابط رئیس‌جمهور به رسانه‌ها در این مسأله تعیین‌کننده است. چون حداقل ما از دو منبع مستقل اطلاع داریم که در سال گذشته رئیس‌منصب دارانش را انتقاد کرده گفته است که این رسانه‌ها هستند که ما و شما را خبردار می‌کنند وگرنه ما و شما در اتاق‌های خود از خیلی کارها بی‌خبر می‌مانیم».

فرهنگ

فراخان محفل «ذکر خیر» بزرگان علم و ادب

۲ می، تاج نیوز روز ۱۴ می در ساعت ۱۷,۳۰ در تالار «بارگاه سخن» محفل «ذکر خیر» به گرامی داشت نام بزرگمردان علم و ادب تاجیک محمدجان شکوری، شراف‌الدین رستم‌اف، امیر قراقل‌اف، محمدرحیم سیدر و قمر عبدالله برگزار می‌شود. شرکت‌پیوندان و هواداران ایشان، کل اعضا محفل فرهنگی «بارگاه سخن» و خبرنگاران در این برنامه آزاد است. مکان برگزاری: شهر دوشنبه، تالار «بارگاه سخن» (محله زرافشان، جنب رستوران «زرافشان»).

حمایت وزیر فرهنگ روسیه از سه مهاجر تاجیک

۱ می، رادیو آزادی وزیر فرهنگ روسیه طی یک نامه رسمی به رئیس‌دومای دولتی از سه مهاجر تاجیک برنده جایزه «نقاب طلایی» حمایت کرده است. این برای نخستین بار است که یک وزیر روسیه به حمایت از مهاجران تاجیک صدا بلند می‌کند. وزیر فرهنگ از رئیس‌دومای دولتی روسیه خواسته است تا کمیسیون مربوطه مجلس پارلمان روسیه رفتار وکیل فیاداراف را مورد تقصیر قرار بدهد. آقای فیاداراف روز ۲۵ آوریل در سخنرانی خود در جلسه‌ی دومای دولتی از تصمیم هیات داوران جهت اهدای جایزه «نقاب طلایی» معتبرترین جایزه تئاتری روسیه به سه مهاجر تاجیک شدیداً انتقاد کرد. گفتنی است که جایزه «نقاب طلایی» روز ۱۸ آوریل طی یک مراسم باشکوه در «بولشوی تئاتر» به سه مهاجر تاجیک اهدا گردید.

فعال شدن نخستین «تئاتر خیابانی» در دوشنبه

۱ می، بی بی سی نخستین گروه «تئاتر خیابانی» به رهبری میثم جباری، کارگردان ایرانی در تاجیکستان فعالیت خود را آغاز کرده است. هنرمندان این گروه تئاتر در آثارخانه شهیدی در شهر دوشنبه تمرینات خود را شروع کرده‌اند. این گروه تئاتری که متشکل از هنرپیشه‌های جوان و غیرحرفه‌ای است در عین حال با آثارخانه «زیادالله شهیدی» قراردادی بسته و در نظر دارد آثار موسیقی این آهنگساز سرشناس تاجیک را به اجرا بگذارد. منیره شهیدی، مسئول این آثارخانه، می‌گوید که این گروه در ابتدا در نظر دارد تا نمایشی را با استفاده از سرود «عید ظفر» در روز ۹ مه، که در تاجیکستان مصادف است با روز «پیروزی بر فاشیسم» اجرا کند. این نخستین گروه تئاتری است که از سوی یک گروه جوانان هنرمند و به رهبری یک کارگردان ایرانی‌تبار در تاجیکستان به طور خودجوش تأسیس می‌شود. در گذشته بیشتر گروه‌های تئاترهای تاجیکستان با سرمایه دولت تأسیس شده‌اند و دولتی محسوب می‌شوند.

معرفی نرم‌افزار تصحیح زبان تاجیکی در دوشنبه

۲ می، تاج نیوز نرم‌افزار تصحیح زبان تاجیکی روز ۲ می در دانشگاه تکنولوژی شهر دوشنبه معرفی خواهد شد. این طرح توسط «مرکز رشد تکنولوژی های اطلاعاتی ظفر عثمان اف» با کمک بنیاد سوروس انجام شده است. گفته می‌شود، مولفان طرح مدل ریاضی آن را مبنی بر مواد دستور زبان تاجیکی تهیه نموده الگوریتم این نرم افزار را ساخته اند. همچنین در این برنامه اطلاعات در مورد دستاوردهای طرح مذکور و برنامه تصحیح زبان تاجیکی پیشکش خواهد شد.

آرمان شهر

صفحه‌ی تاجیکستان در سایت آرمان شهر

تارنمای آرمان شهر مطالب مربوط به جغرافیای تاجیکستان را در این صفحه گردهم می‌آورد. برای بارور کردن آن ما را یاری دهید.

کتابخانه آنلاین حقوق بشر آرمان شهر/ زنان

آرمان شهر صفحه‌ای از کتابخانه آنلاین حقوق بشر خود را به زنان اختصاص داده است. هدف از راه‌اندازی «کتابخانه آنلاین حقوق بشر» ایجاد جامع‌ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است.

دیگر بولتن‌های آرمان شهر

هفت روز نامه حقوق بشر بین المللی

هفت روز نامه حقوق بشر زنان

هفت روز نامه حقوق بشر ایران

هفت روزنامه حقوق بشر افغانستان

منابع این شماره

Asia-Plus, Avesta, BBC (Persian, Tajik, English), Faraj.tj, Khovar.tj, Ormon.tj, Ozodagon.com, VB.kg, Radio Ozodi, Tojnews.tj